

Center Natur og Miljø

Hobrovej 110 | 9530 Støvring
Telefon 99 88 99 88
raadhus@rebild.dk | www.rebild.dk

Journalnr: 06.02.10-P20-13-19
Ref.: Peter Munk Andersen
Telefon: 99889958

Dato: 10-04-2025

Center Natur og Miljø
Rebild Kommune

Tilladelse efter vandløbsloven og dispensation efter naturbeskyttelsesloven til restaureringsprojekt i Bælum Bæk opstrøms Bælum by

Rebild Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbslovens § 37 til udlægning af 5 grusbanker og dødt ved (lavtsiddende lodrette pæle til insekthoteller) i Bælum Bæk på stationerne 1.190-1.200m, st. 1.130-1.140m, st. 560-570m, st. 120-130m, st. 90-100m.

Rebild Kommune meddeler samtidig §3 dispensation efter naturbeskyttelseslovens §65, stk. 2 jf. §3, stk. 1 til udlægning af grusbanker og dødt ved (lavsiddende lodrette pæle til insekthoteller) i et beskyttet vandløb.

Tilladelsen og dispensationen er gældende for matr. nr. 17n, 16i, 71o, 25aa, 25h Bælum By, Bælum. Bælum Bæk er en del af Haslevgård å systemet, som har udløb i Kattegat. Se vedlagte kortbilag.

Afgørelsen omfatter udlægning af gydegrus i 5 grusbanker på tre lokaliteter. Ved adgangen til lokaliteterne benyttes eksisterende markveje og adgangsveje for vandløbsvedligeholdelsen. Grusbankerne anlægges med 5 promilles fald og 10 meters længde. Toppen af grusbankerne placeres op til den regulativmæssige bundkote, så kravene til vandføringsevnen/skikkelsen overholdes. I siderne af hver af bankerne placeres asymmetrisk 2+3 lavtsiddende lodrette pæle med bark. Pælene skal fungere som insekthoteller og placeres i siderne uden for strømrønden, så de ikke hindrer vandets frie løb.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt "Offentliggørelse af restaureringsprojekt i Bælum Bæk opstrøms Bælum By" af 4. februar 2025.
2. Gydebankerne placeres i de nedenfor angivne stationer og med top af banken i den angivne kote ved stations start og 5 promilles fald over 10 meter i nedstrøms retning.

Station (m)	90-100m	120-130m	560-570m	1.130-1.140m	1.190-1.200m
Kote (DVR)	14,80	14,70	14,10	13,95	13,90

3. Grusbankerne etableres som gydebanks efter vejledningen "Sådan laver man gydebanks for laksefisk – Genskabelse af naturlige stryg med et varieret dyre- og planteliv" udgivet af DTU Aqua 2. februar 2017.
4. Pæle med bark placeres asymmetrisk udenfor strømrønden med 2 stk. i den ene side og 3 stk. i den anden side. Toppen af pælene skal være lige over normalvandspejlet.
5. Den fremtidige vedligeholdelse af grusbankerne påhviler Rebild Kommune.
6. Ved arbejdets udførelse skal det sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord eller tørv til nedenfor liggende vandløbsstrækninger.
7. Ved adgangen til lokaliteterne skal de oplyste eksisterende markveje og adgangsveje for vandløbsvedligeholdelsen benyttes.
8. Ved kørsel med maskiner sikres det, at der ikke laves vedvarende spor og der skal anvendes køreplader, hvis der konstateres bløde punkter på de eksisterende adgangsveje.
9. Tilladelsen skal udnyttes og arbejdet være udført inden 3 år fra den dato, tilladelsen er meddelt.
10. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager.
11. Arbejdet start- og færdigmeldes til Center Natur og Miljø, der syner arbejdet.

Projektet

Bælum Bæk opstrøms Bælum By er udpeget til en indsats for at skabe målpopfyldelse i vandområdeplanernes indsatsprogram. Der er lavet en forundersøgelse der viste at der manglede groft bundmateriale og at etablering af 4-5 gydegrusbanker i vandløbet ville være løsningen. Der er ansøgt om og givet tilskud til de nævnte tiltag.

Vandløbet, bundforholdene og adgangsmulighederne er undersøgt yderligere i forbindelse med realisering af projektet og der er fundet tre lokaliteter med egnet bund og adgang via markveje og den eksisterende anvendte adgangsvej for bæltmaskine ved vandløbsvedligeholdelsen. Adgangsvejen anvendes 2 gange i grødeskæringsæsonens to vedligeholdelsesperioder og projektet udføres i forbindelse med den første af de to perioder og træder i stedet for vedligeholdelsen i denne periode. Dette vurderes at være eneste forsvarlige og tørreste adgang gennem et relativt fint §3 beskyttet område. Der køres således ikke på arealer, der ikke i forvejen benyttes til adgang til vandløbet og dermed ændres der ikke på naturtilstanden inden for det § 3 beskyttede område omkring vandløbet.

De tre lokaliteter er som nævnt, de mest egnede steder i vandløbet til udlægning af grus; i øverste ende kommer vandet med god fart og fald fra bakkerne, på det midterste stykke er der en fast bund ved en tidligere markoverkørsel, nu kreaturgang, og nederste lokalitet er der igen et rimeligt fald og fastere bund ved et tidligere vandingssted. Gydebanks kan etableres efter retningslinjerne i vejledningen om gydebanks – Genetablering af naturlige stryg fra DTU og forventes derfor at være en varig løsning. Banksene suppleres med "insekthoteller" i form af lodrette pæle med bark der placeres i siderne af vandlø-

bet. Det er kendt viden at placering af dødt ved (træ) i vandløbene og på grusbankerne øger biodiversiteten og derfor sættes der 5 pæle med bark ved hver banke. Pælene vil også virke som permanente fiske-skjul, særligt i vinterperioden hvor planterne i og ved vandløbet henfalder.

På grund af de naturgivne forhold kan top af bankerne placeres under den regulativmæssige bundkote og projektet gennemføres dermed uden at overskride regulativets krav til vandføringsevnen.

Offentlig høring af forslag til restaurering

Forslaget til restaureringsprojektet har været i 8 ugers offentlig høring i perioden 4. februar 2025 til 9. april 2025 og der er ikke kommet indsigelser.

Økonomi og tidsplan

Udgifter til projektet afholdes af Rebild Kommune via tilskudsordningen Vandløbsrestaurering – National ordning.

Arbejdet udføres i forbindelse med første vandløbsvedligeholdelsesperiode som ligger fra 1. juni – 15. juli 2025 og træder for den maskinelle del i stedet for denne.

Målsætning for vandløbet

Bælum Bæk er 4,7 km lang med en 900 m lang strømpeforet rørlægning under Bælum by. Bækken løber ud i Bælum Møllebæk som løber 2,2 km videre til Haslevgård å systemet, som efter 18 km har udløb i Kattegat.

Bælum Bæk er målsat til God økologisk tilstand på den åbne del og Godt økologisk potentiale på den rørlagte del. I Vandområdeplaner 2021-2027 er tilstanden moderat for smådyr, dårlig for fisk, ukendt for planter, alger, kemisk tilstand og nationalt specifikke stoffer. I genbesøg af vandplaner for 2021-2027 som er i høring er tilstandene ændret til god kemisk tilstand og ikke-god for national specifikke stoffer (zink og kobber).

Vurdering

Målopfyldelse

Restaureringsprojektet vurderes at være en nødvendig fysisk ændring i vandløbet, for at den samlede strækning opstrøms Bælum by kan få målopfyldelse. De nye banker og insekthoteller vil give levesteder for iltkrævende smådyr, overflader til bentiske alger, iltning, ynglesteder og skjul til ørreder, samt hæftning af ægte vandplanter som alle er nødvendige for at løfte tilstandsklasserne. Fordelingen af bankerne på de tre lokaliteter vurderes at svare til det fysiske naturgrundlag for groft bundmateriale.

Bilag IV arter

Der er kendskab til forekomst af følgende bilag IV arter udpeget i EF-habitatdirektivet i området:

Vandflagermus, Sydflagermus, Dværgflagermus, Damflagermus, Brunflagermus, Troldflagermus, Skimmelflagermus, Spidssnudet frø, Markfirben, Stor vandsalamander og Odder.

Det vurderes, at projektet vil påvirke de nævnte bilag IV arter positivt i form af øget fødeudbud og lettere adgang til og fra vandløbet. Ved udlægning af grusbankerne skabes der også lettere adgang op og ned ad brinkerne, hvilket øger passage- og redningsmulighederne på tværs af vandløbet.

Kommuneplan

Strækningen for projektet er omfattet af retningslinjer for økologiske forbindelser i Kommuneplan 2021. Den økologiske forbindelse i området er en våd forbindelse, der skal sikre naturtyper og arter tilknyttet vandløb, enge og moser. I de økologiske forbindelser skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de planter og dyr som forbindelserne skal sikre. I de økologiske forbindelser skal barrierer for dyre- og plantelivet så vidt muligt undgås. Eksisterende væsentlige barrierer skal søges afhjulpet. Udover Natura 2000 områder og særlige naturområder, er indsatser i potentiel natur omfattet af naturbeskyttelsesloven også prioriteret. Projektet vurderes at være i overensstemmelse med vandløbslovens formål samt vandområdeplanene og retningslinjerne i Kommuneplanen for Rebild Kommune.

Natura 2000

Restaureringen sker hverken i fredet område eller i et Natura 2000-område. Ca. 6,7 km nedstrøms projektområdet findes Natura 2000-området N17 Lille Vildmose, Tofteskov og Høstemark Skov. I fugleflugtslinje er der 2,5 km og direkte over vandskel er der 700m til Pilebæk som efter 2,5 km løber til Haslevgårds å på grænsen til Natura 2000-området/habitat området og ca. 15 km videre ud til N14 Aalborg bugt, Randers Fjord, Mariager Fjord.

Projektet vurderes ikke at medføre en forstyrrelse i vandløbssystemet, der fører til Natura 2000-områderne og ej heller i Natura 2000-områderne. Vandløbssystemets øverste ende forbedres og der sker ingen biologisk-kemiske ændringer.

§3 Dispensation

Kommunen vurderer, at projektet kræver en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 til udlægning af grusbanker og placering af dødt ved i et beskyttet vandløb. Formålet med beskyttelsen er at bevare vandløb som levested for vilde dyr og planter. Projektet vurderes at forbedre de miljømæssige forhold i vandløbet til gavn for plante- og dyreliv. Da tiltagene er naturforbedrende, vurderer Rebild kommune at der kan gives dispensation til projektet så længe de opstillede vilkår overholdes.

VVM

Rebild Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at reguleringen i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at der skal laves en miljøvurdering. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for miljøvurdering.

Orientering

Lovgrundlag

Tilladelsen er givet efter:

- Vandløbslovens § 37 (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)
- Kapitel 7 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (Bek. nr. 834 af 27. juni 2016)
- Fiskerilovens § 81 (LBK nr. 205 af 1. marts 2023)
- Naturbeskyttelseslovens §65, stk. 2, jf. §3, stk. 1 (LBK nr. 927 af 28. juni 2024)
- Regulativ for Bælum Bæk 22.11. 1993.

Offentliggørelse og klage

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Høringer og afgørelser | Rebild kommune](#) den 10. april 2025. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se vedlagte klagevejledning). Klagefristen er den **8. maj 2025**.

Orientering fra Nordjyske Museer

Der kan i området være fund af betydning for den arkæologiske kulturarv. Forud for iværksættelse af jordarbejde skal man orientere sig om museumslovens §§ 25-27. Disse bestemmelser vedrører arkæologiske forundersøgelser, udgravninger og anmeldelse af fund. Loven giver bygherren mulighed for at få en udtalelse om sandsynligheden for fund af arkæologisk betydning samt information om de finansieringsmæssige forhold.

Findes der under jordarbejdet alligevel spor af fortidsminder, fx knogler, flintredskaber, lerkarskår m.m., skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til museet.

Eventuelle spørgsmål herom kan rettes til Nordjyske Museer på telefon 9931 7400 eller e-mail nordjyskemuseer@aalborg.dk

Museumsloven kan findes på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside på adressen <http://slks.dk/forside/>

Behandling af dine oplysninger

I din sag kan der ske behandling af personlige oplysninger. De vil blive behandlet fortroligt og efter Data-beskyttelsesforordningen og lov på området. Har du spørgsmål til dette kan du kontakte kommunens databeskyttelsesrådgiver Bech-Bruun, dpo.rebild@bechbruun.com, tlf. 72 27 30 02. Du kan også læse mere om Rebild Kommunes persondatapolitik på www.rebild.dk.

Med venlig hilsen

Peter Munk Andersen
Miljøtekniker

Bilag

- Bilag 1 – Oversigtskort
- Bilag 2 – Detailkort
- Bilag 3 – Naturkort
- Bilag 4 - Klagevejledning

Kopi til:

Ejer af matriklerne 17n, 16i, 25aa, 71o og 25h Bælum By, Bælum.

Aktive Fritidsfiskere i Danmark, afid@aktivefritidsfiskere.dk og formand Leif Søndergård, stормyleif@gmail.com

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnrebild-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Samrådet, v/Thorkild Kjeldsen, thorkild.kjeldsen@mail.tele.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Botanisk Forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk og dbf.oestjylland@gmail.com

Dansk Entomologisk Forening, def@entoweb.dk

Dansk Fritidsfiskerforbund, formand Arne Rusbjerg, teamstr@gmail.com

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og rebild@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, formand Niels Barslund, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
himmerland@sportsfiskerforbundet.dk

Fiskeriinspektoratet Vest, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk

Miljøstyrelsen: mst@mst.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Nordjyske Museer, nordjyskemuseer@aalborg.dk

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø: mail@sgav.dk

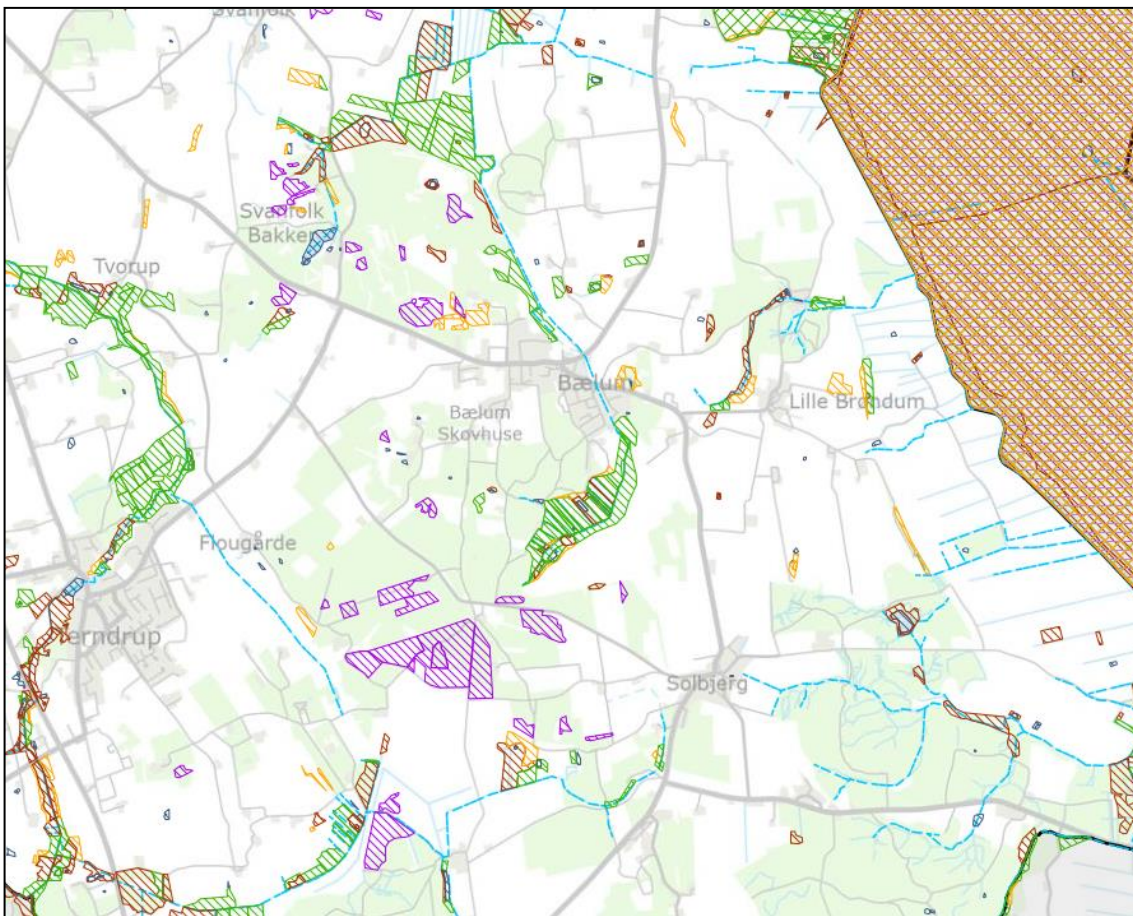
Bilag 1 – Oversigtskort

Bilag 2 - Detailkort

Bilag 3 – Naturkort

Bilag 4

Klagevejledning

En klage til Miljø-og Fødevareklagenævnet over en administrativ afgørelse skal være skriftlig og indbringes inden 4 uger. Klagen skal så vidt muligt angive, på hvilke punkter den påklagede afgørelse anses for urigtig eller mangelfuld.

Klagen indsendes via klageportalen til den myndighed (her Rebild Kommune), der har truffet afgørelsen. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når der klages, skal der betales et gebyr. Gebyret var i 2016 på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og foreninger. Gebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017.

Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

En klager kan på et hvilket som helst tidspunkt, inden nævnets endelige afgørelse er meddelt sagens parter, frafalde sin klage. I så fald bortfalder sagen for nævnet, medmindre sagen er påklaget fra anden side.

Miljø-og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Eventuel fritagelse for brug af Klageportalen forudsætter, at klager indsender en begrundet anmodning herom til den myndighed, der har truffet den påklagede afgørelse (1. instans). Denne myndighed videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Søgsmål

Miljø-og Fødevareklagenævnet afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. For søgsmål vedrørende nævnets afgørelser gælder de regler, der er fastsat i den lovgivning, som afgørelsen er truffet efter.

For yderligere information henvises til Miljø-og Fødevareklagenævnets hjemmeside, der kan tilgås via Nævnenes Hus – www.naevneneshus.dk.